

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W OPOLU

Uchwała nr 10/13/2025

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu
z dnia 23 kwietnia 2025 r.

Na podstawie art. 11 ust. 3 w zw. art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity – Dz.U. z 2025 r., poz. 7) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu

w s k a z u j e

w uchwale nr XIV/60/2025 Rady Gminy Pokój z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie zarządzenia poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso naruszenie art. 25a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity – Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.).

U z a s a d n i e n i e

Do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu w dniu 1 kwietnia 2025 r. doręczono uchwałę nr XIV/60/2025 Rady Gminy Pokój z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie zarządzenia poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Przywołując w podstawie prawnej powołanej uchwały m.in. legitymację art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym w związku z art. 9, art. 28 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, Rada Gminy Pokój zarządziła pobór od osób fizycznych podatku: od nieruchomości, rolnego i leśnego w drodze inkasa, wyznaczyła inkasentów i określiła wysokość wynagrodzenia za inkaso, zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

Załącznik do uchwały nr XIV/60/2025 z dnia 26 marca 2025 r. zawiera wykaz inkasentów poszczególnych sołectw. Inkasentem sołectwa Jagienna ustanowiono Panią Ewelinę Rajkowską natomiast inkasentem sołectwa Zieleniec Panią Jadwigę Sowę, które jednocześnie pełnią funkcje radnych Rady Gminy Pokój. Z dokumentów znajdujących się w posiadaniu Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu (imienny wykaz głosowań radnych Gminy Pokój na XIV sesji Rady Gminy

Pokój w dniu 26 marca 2025 r.) wynika, że w głosowaniu nad przedmiotową uchwałą wzięło udział 15 radnych, oddano 14 głosów "za" w tym Pani Jadwiga Sowa, głosów przeciw "0", głosów wstrzymujących się "1" w tym Pani Ewelina Rajkowska.

W posiedzeniu Kolegium nie brał udziału przedstawiciel gminy prawidłowo zawiadomionej.

W tym stanie Kolegium stwierdza, co następuje:

Jak stanowi literalne brzmienie art. 25a ustawy o samorządzie gminnym radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Powołana regulacja wprowadza zatem instytucję wyłączenia radnego od udziału w głosowaniu, dotyczącego interesu prawnego radnego, tj. interesu chronionego przepisami prawa, wypływającego z przepisów ustrojowych, przepisów prawa materialnego i przepisów prawa procesowego. Każdy z tych przepisów może bowiem kształtować uprawnienia i obowiązki jednostki. Pod pojęciem interesu prawnego należy rozumieć osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Nie powinno więc budzić wątpliwości, że interes prawny w omawianym kontekście dotyczy także sytuacji, w której podejmowana uchwała ustanawia radnych inkasentami z prawem do pobierania wynagrodzenia za inkaso. Uchwała dotyczy bowiem bezpośrednio uprawnień i obowiązków radnych o charakterze majątkowym, związanych z uzyskiwaniem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków inkasentów.

W konsekwencji należy uznać, że uchwała w tym przedmiocie, podjęta z udziałem w głosowaniu radnych ustanowionych inkasentami podatków jest niezgodna z art. 25a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Niemniej w świetle ustalenia wyniku głosowania nad projektem uchwały (14 głosów „za”, 1 głos „wstrzymujący się”, przy braku głosów przeciwnych), znajduje podstawy stwierdzenie, iż udział w głosowaniu radnych, którzy powinni wyłączyć się z głosowania, nie miał wpływu na podjęcie uchwały. Na tle powyższego Kolegium wskazuje, że wstrzymanie się od głosu jest również wzięciem udziału w głosowaniu.

W tym stanie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu postanowiło uznać wskazane naruszenie ustawy o samorządzie gminnym za nieistotne uwzględniając wskazania wynikające z uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z siedzibą w Rzeszowie z dnia 22 września 2016 r. sygn. II SA/Rz 854/16, w myśl którego „jeżeli wynik głosowania świadczy o tym, że udział w głosowaniu radnego, który powinien był się wyłączyć od głosowania nie miał wpływu na podjęcie uchwały, to należałoby to traktować jako nieistotne naruszenie prawa w rozumieniu art. 91 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Naruszenie byłoby istotne, gdyby uczestnictwo podlegającego wyłączeniu radnego przesądziło o przyjęciu uchwały lub nie”.

Zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, w przypadku nieistotnego naruszenia prawa izba nie stwierdza nieważności uchwały, lecz ogranicza się do wskazania, że uchwałę wydano z naruszeniem prawa.

Przewodniczący Kolegium

Grzegorz Czarnocki